

Сэтинньи ый – Байанай ыйа

Сэтинньи ый - Байанай ыйа

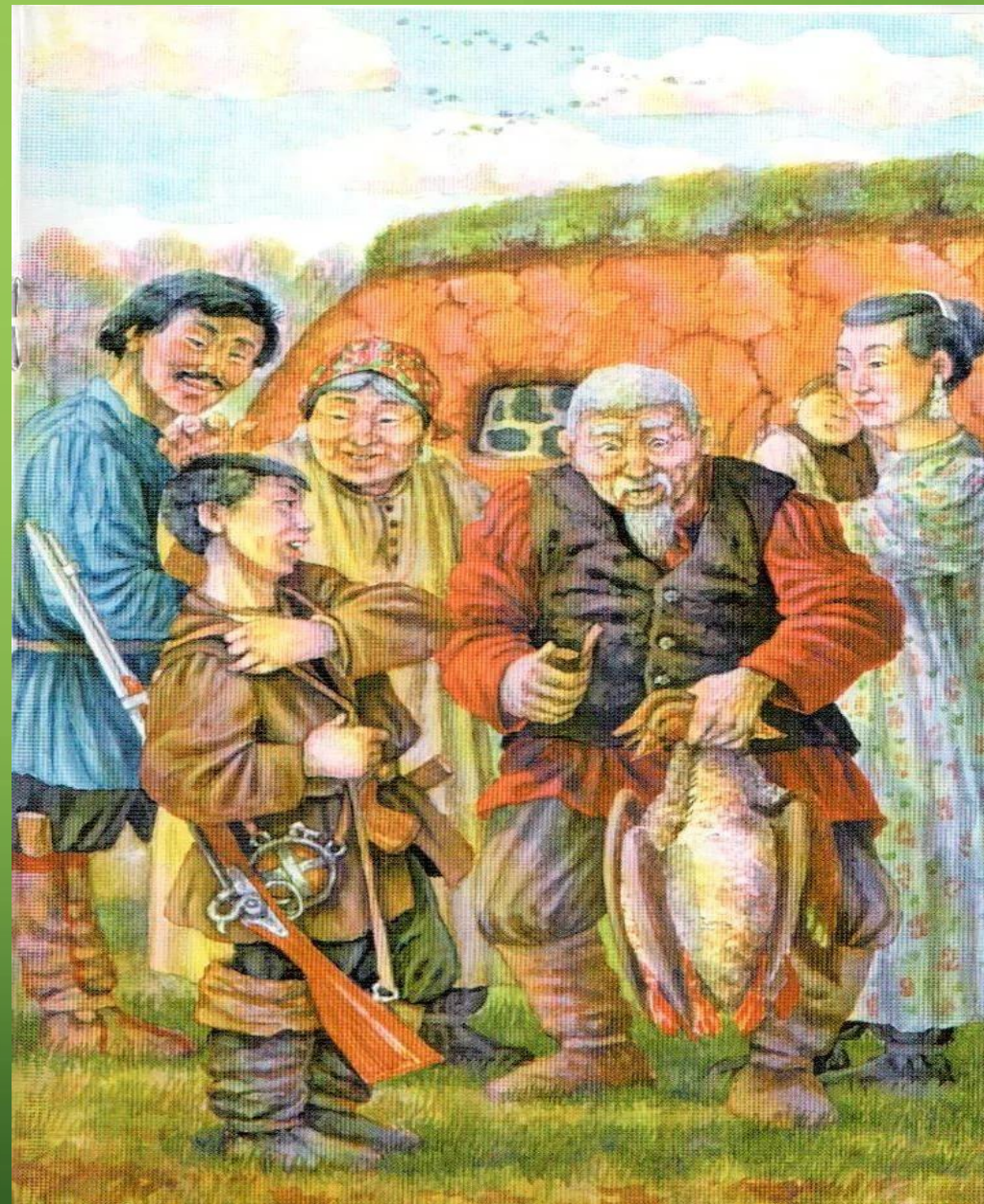
«Байанай» - диэн булт иччитэ. Бу ыйга булчуттар ыраах бултуу-алтыы бараллар. Кунду туулээ5и эккирэтэллэр, эьэкээннэригэр уемэллэр, айах туталлар. Оту-маьы алдьатыам суо5а, наадыарбын эрэ ылыам диэн анда5ар этэллэр. Саха булчута бултаан дьиэ кэргэнин иитэр-аьатар, таныннарар.

Бугун бийиэхэ уоруулээх кун Баай Барыылаах Байанайбыт кунэ. Утуокээн угэстээх, Сээркээн сэьэннээх, еттук харалаах Баай Байанай бырааьынньыгынан э5эрдэлиибит.Бу куннэ бийиги уолаттарбыт булчуттар буолуохтара.

**Уол о5о айыл5аттан
булка-балыкка тардыстар
айдарыылаах. Кинини
кыра эрдэ5иттэн тыа5а
илдэ сылдьан,
ебугэлэрбит угэстэрин,
булт сиэрин-туомун
уерэттэххэ утуе
булчут,балыксыт буола
улаатар.**

**Былыр-былыргыттан саха
киьитэ хара тыаны добор-
атас гынан бу куннэ тийэн
кэлбитэ.Хара тыа барахсан
булдунаан-аьынан
кундулээн,иитэн-аьатан
олордо5о.**

**Сатабыллаах, табыллыбыт эрэ булчут: киис, кырса, сабыл
кыбыныылаах, тиин тутуурдаах, кыыл бултаах теннен
элбэх куннээх эрэйдин, сыратын телетер.**

**Сиргэ-уокка барыны бары харыстаан, сиэрдээхтик
сылдьан, ебугэлэрбит тугу уерэппиттэрин уерэтэн,
ейдеен, билэн туспутугар тутуьуохха наада.**

**Керун эрэ, оҕолор, бу олорор булчуттарбыт, хара тыаҕа
бултуу бараары ханнык сиэри-туому толорор эбиттэрий?**

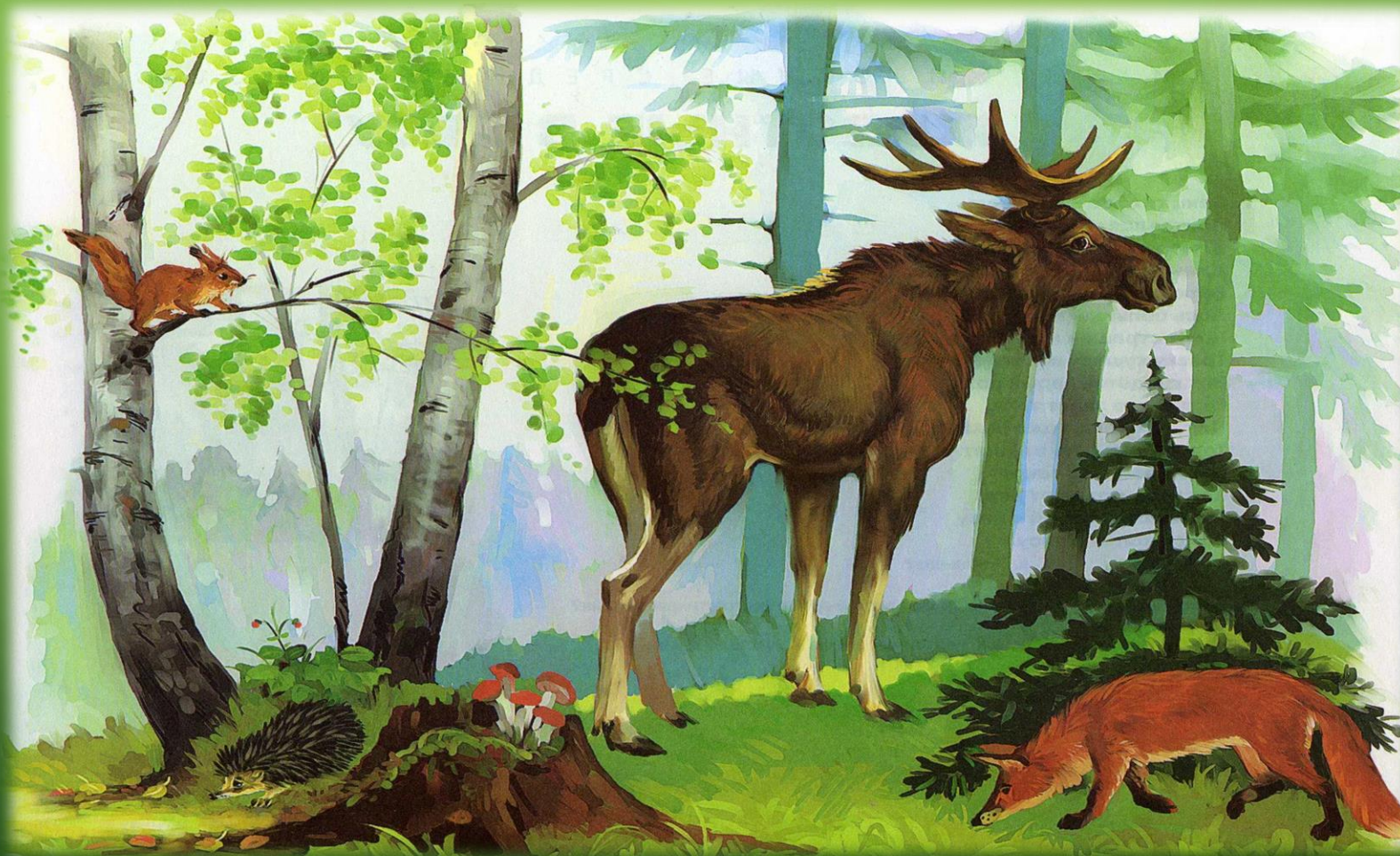

**Саха кийитэ бултуу барыан иннинэ хайаан да Аал уотун
аьатар,Баай Байанайтан кердеьен,кенуллэтэн баран
бултуу барара .**

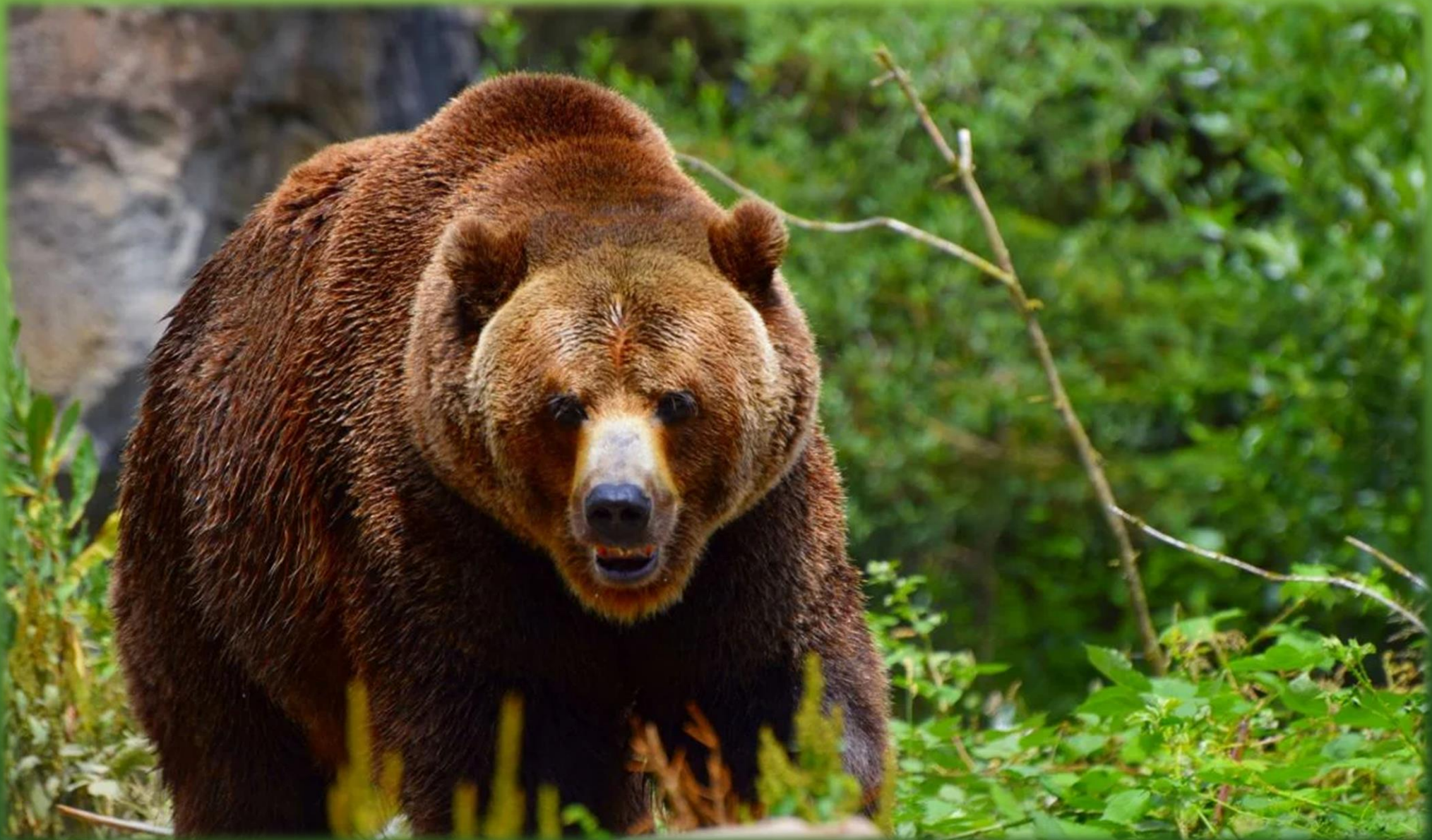
**Билигин «бултка» ананар курэххэ айаммытын саБалыахпыт
иннинэ, ойуур кыылларын тье билэргитин керуехпут.**

**Тамайа сэлиинэн атарабын,
Тай5а суду хаьаайынабын.
Адаар муоспун сытыылыыбын.
Аарыма тииккэ аалынабын.
Хайа ким билэрий?
Ханнык кыыл эбиппиний?**

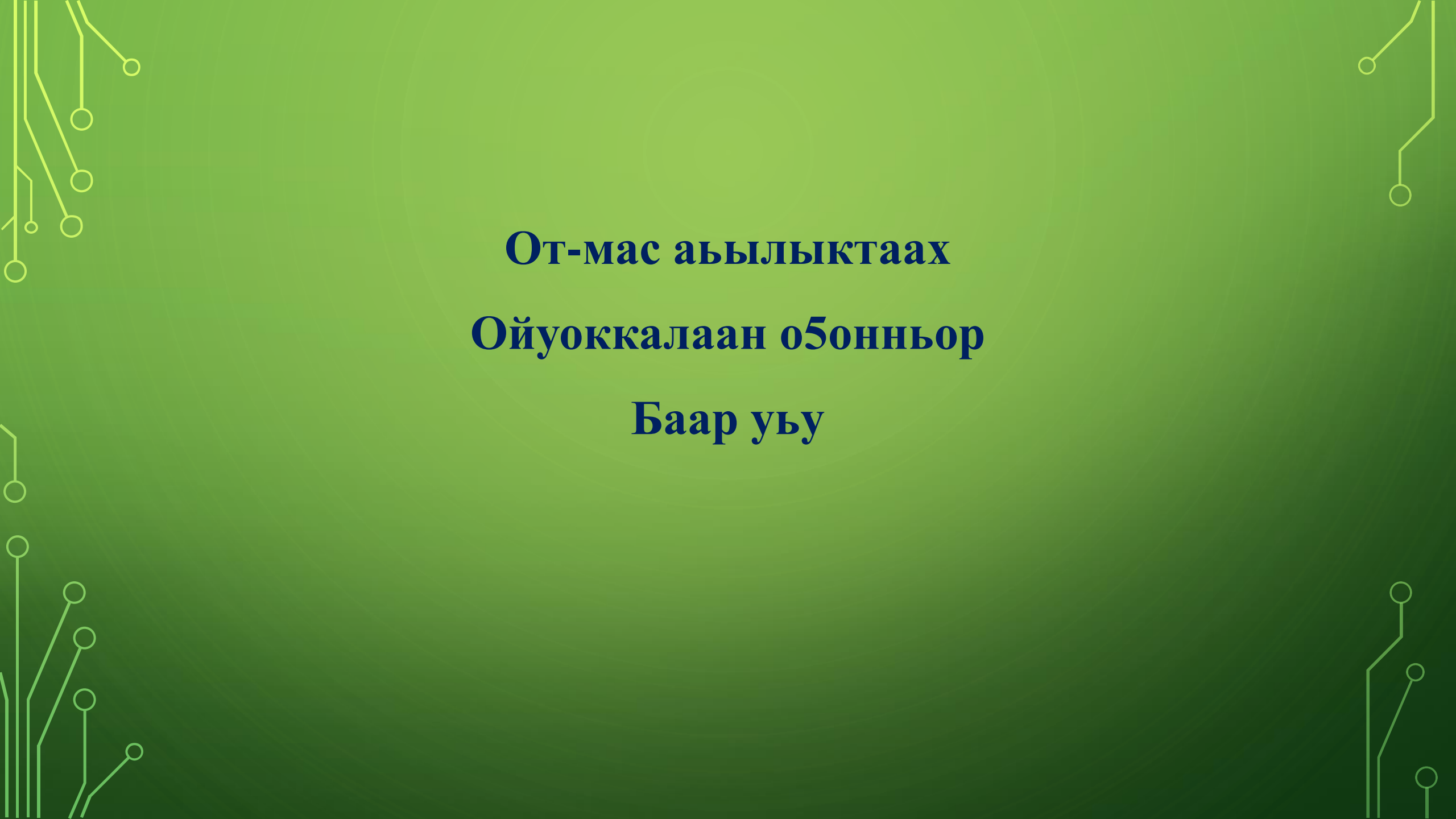

**Ойуурга олоробун,
Саамай куустээхпин,
Ар5ахха кыстыыбын,
Кыьынын утуйабын-
диир баар уьу.**

**Ууга киирдэ5инэ балык,
Кытыыга та5ыста5ына
Кыыл баар уьу.**

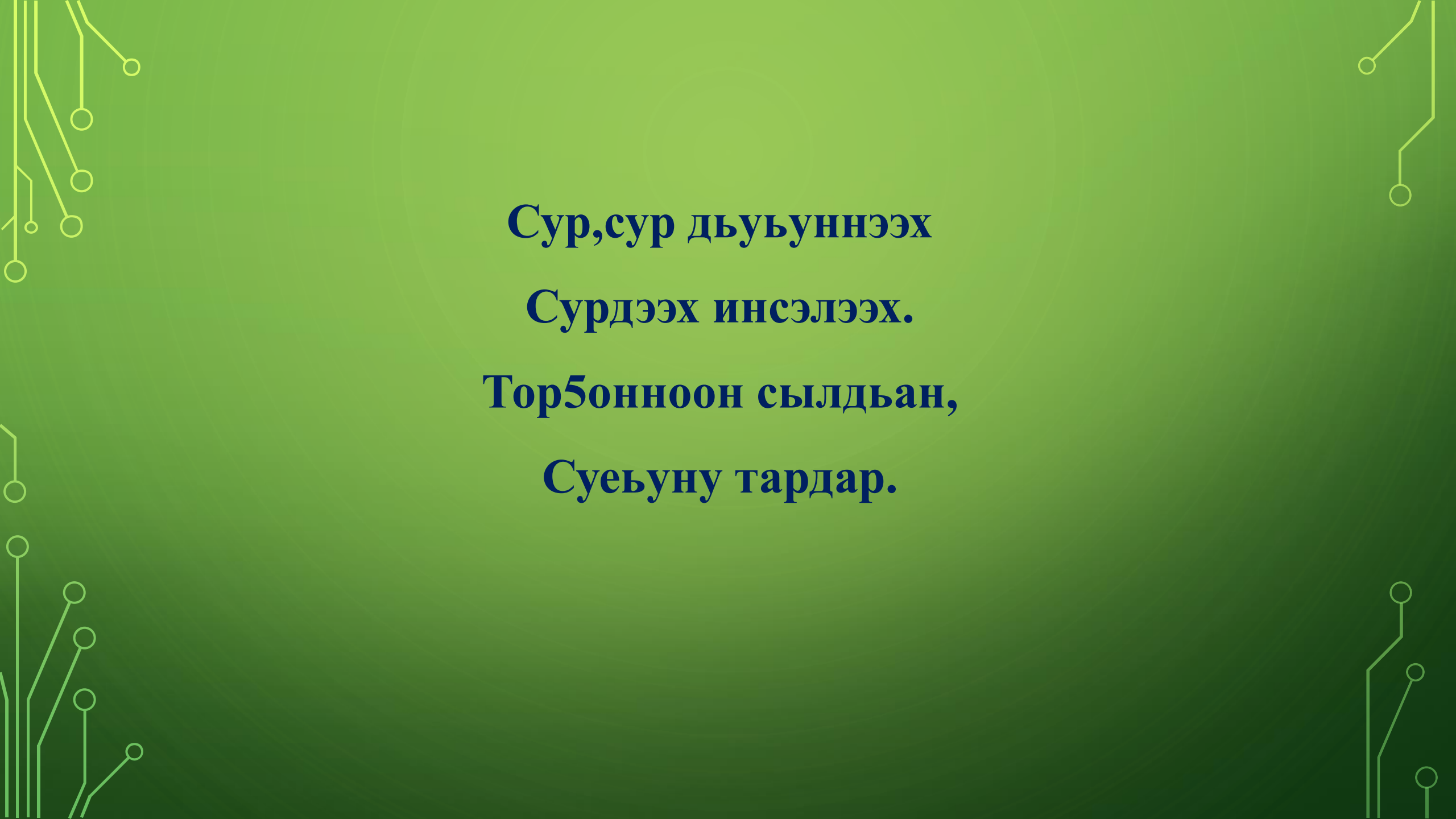

The background is a dark green gradient with a faint, large-scale circuit board pattern. In the corners, there are stylized white circuit traces with circular nodes, resembling a PCB layout.

От-мас аьылыктаах
Ойуоккалаан о5онньор
Баар уьу

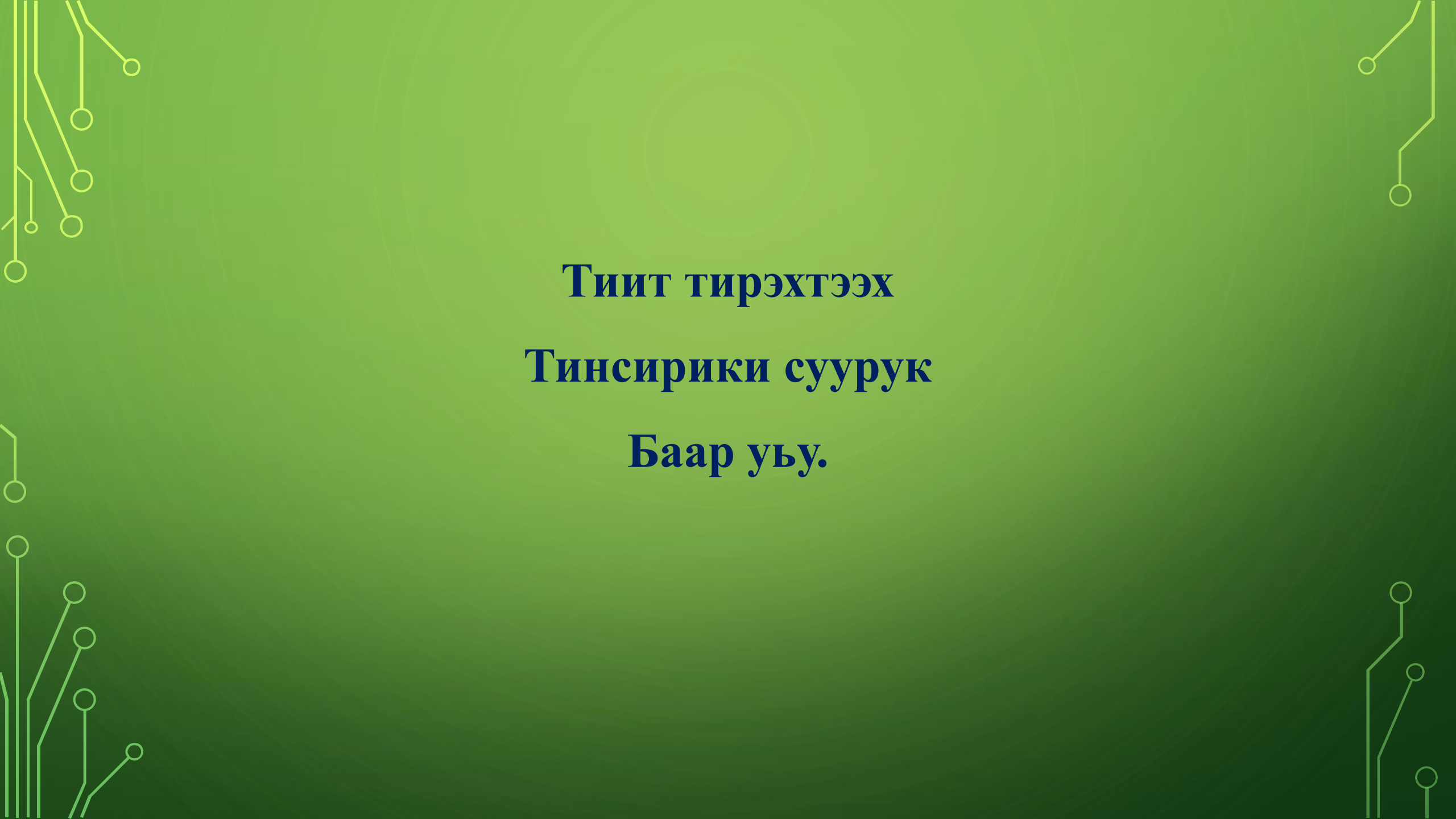

The background is a dark green gradient. In the corners, there are decorative white circuit-like lines with small circles at the ends, resembling a printed circuit board (PCB) layout. The text is centered in a bold, dark blue serif font.

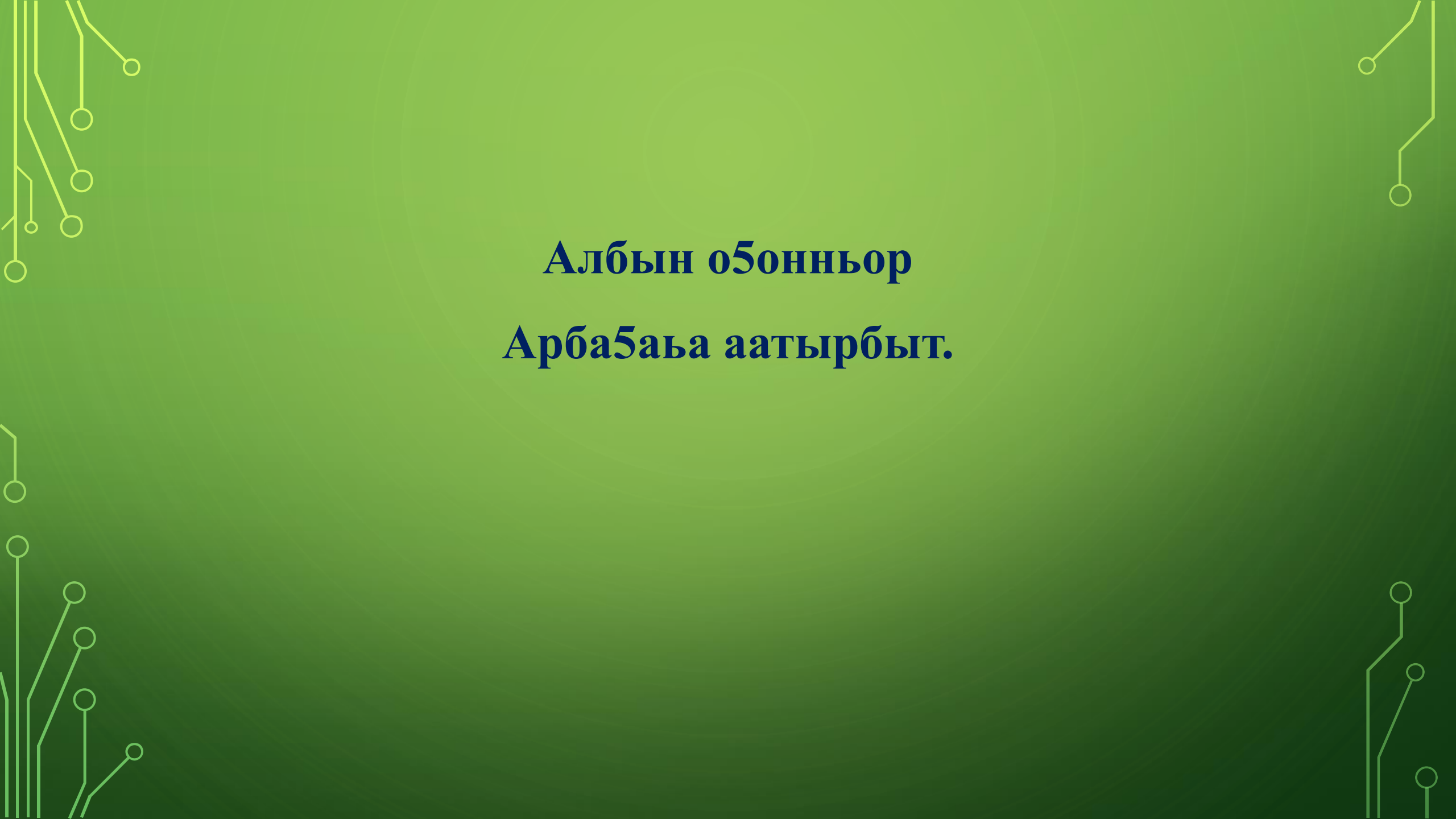
Сур,сур дьуьуннээх
Сурдээх инсэлээх.
Тор5онноон сылдьан,
Суеьуну тардар.

The background is a dark green gradient with a faint circular pattern. In the corners, there are decorative white circuit-like lines with small circles at the ends, resembling a printed circuit board (PCB) layout.

**Тиит тирэхтээх
Тинсирики суурук
Баар уьу.**

The image features a dark green background with a subtle, large-scale pattern of concentric circles. In the four corners, there are decorative elements consisting of white and light green lines that resemble circuit traces or fiber optic paths, ending in small circles.

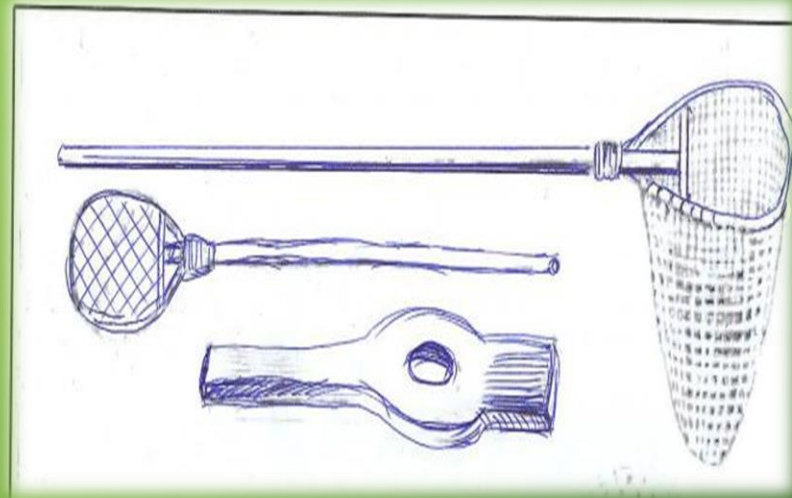
**Албын о5онньор
Арба5аа аатырбыт.**

БУЛТ ТЭРИЛЭ-ЭР КИЙИ БААЙА

Булт диэн киһини умсугутар, эр киһи этигэр- хааныгар инэ сылдьар дьарык. Саа,сэп - сэбиргэл, саа тэрилэ- бу эр киһи баайа! Онон мин маннайгы курэ5и са5алыыбын. Билигин булт тэрилин тоһо билэргитин тургутан коруохпут!

ААР ТАЙБА УСТУН

Булчуттар аар тай5аны баһыттан ата5ар диэри тэлийэ кэрийэн, кунустэри – тууннэри эккирэтэн, тонон – хатан сылдыаллар. Сэрэйбиккит буолуо, эдэр булчуттарбытын билигин Аар тай5а5а атаарабыт. Онтон Аар тай5а5а сылдыарга туох нааданый, о5олор? Ханнык ба5арар булчут бэйэтэ мииннэр келелеех уонна кыьынны тонуу хаарга атахтарыгар кэтиллэр хайыьардаах буолар. Ол хайыьарынан тургэнник суурэр, сырылыыр буолуохтаах. Онон билигин, иккис курэхпитигэр, ким сымса, тургэн атахтаа5ын билиэхпит.

ХААРГА КИМ СУОЛАЙ?

Булчут диэн булугас талыгас, мындыр ойдоох, кыанар улэьит, аьыныгас, комускэс, сизэрдээх утуо майгылаах кьи. Булт уорэ5э, булт дьарыга уол о5о5о тугунан да солбуллубат уорэх буолар. Булт сылы быьа бултанар. Сайыннары-кыьыннары булчуттар кыыллары суолларынан сирдэтэн бултуулар, булчут кыыллар суолларын эндэппэккэ билэр. Биьиги ,уьус курэхпитигэр, кыыллар суолларын таайан керуехпут.

БЭРГЭН БУЛЧУТ

**Дьэ, эниги санаабытыгар аҕаларгыт саамай сылдьар уонна
кинилэри угуйар ханнык булт буолуой?**

Кустааһын!

**Саамай сеп! Булчут кырабы харахтаах , эрчимнээх
илиилээх буолар, онон тердус курэхпитигэр, ким саамай
сытыы харахтаабын, сымса илиилээбин билиэхпит.**

КЕТЕРДЕРУ ТААЙ

БААЙ МУНХА

**Саха омук балыктыыр араас ньымаларыттан атын омук
ученайдара сеҕе махтайаллар. Саамай ханнык
балыктааһын керунуттэн сехпуттэрэ буолуой?**

Мунхаттан.

**Тердус тумуктуур курэхпитигэр мунхаһыттар буолабыт.
Ким элбэх балык хаптарар.**

МАЛАДЬЫАСТАР!

НАБРААДАЛААБЫН

**Айылбаны, хара тыа баайын-булдун
ытыгылаа, харыстаа!**

